

Länk:

<http://www.biodlarna.se/website1/1.0.1.0/1149/BT6-12.pdf>

Titta på sidan 6 och följande

Arbete i bigården

Svärmmning

Det naturliga sättet för bina att fortplanta sig är att svärma. När bisamhället får svärmlust börjar drottningen att lägga ägg i drottningcellkoppar. Drottningen stiftar drottningcellkoppar i ungefär två veckor. Under denna tid kan hon stifta upp till 50 st. När första visecellen är täckt börjar bisamhället förbereda sig att svärma. Första svärmen ger sig iväg med den gamla drottningen och en hel del bin, kanske halva bisamhället. Svärmen kan stanna i närheten en halv dag eller några dygn beroende på olika orsaker, eller den kan flyga långt bort på en gång. Efter 3-5 dagar kan det komma en andra svärm. I denna kan det finnas flera ungdrottningar. Ibland kan denna svärm dela sig i två eller flera mindre svärmar. Ytterligare några dagar senare kan en tredje svärm komma. I denna kan också finnas flera drottningar. Första svärmen kan svärma en gång till någon gång i augusti men det händer sällan.

Det finns många teorier om varför bina svärmar och hur svärmlusten uppkommer. Vissa menar att orsaken är att bina blir trångbodda, andra menar att en gammal drottning utsöndrar mindre med feromon osv. Jag lutar åt att den ryske bi odlaren Taranov har rätt när han säger att bina får svärmlust när det blir överkott av foderaft. Det betyder att det finns fler ambin än larver som behöver deras foderaft. Det behövs larver som fordrar mycket foderaft, drömlarlarver och drottninglarver framför allt. Taranov menar att det är

Jag är pensionär och har två hobbies, biodling och sportfiske. Jag startade min egen biodling 1964. Antal bisamhällen har varierat mellan 40 och 120.

När kriget började i Bosnien hade jag 70 bisamhällen och ett bibliotek med ca 200 böcker om biodling. Allting plundrades och är borta. 1996 flyttade jag till Örebro och fick en svärm på min balkong mitt i stan.

Många har jag bigård och en liten smickerverkstad i Karlslund i Örebro.

Foto: Ullabritt Jonsson

ungbina som "bråkare" och styr delningen av samhället.

Naturlig svärmmning är okontrollerad och biodlare vill inte ha det så. Därför försöker man hindra svärmmningen. Man kan göra detta på många olika sätt: 1) dela bisamhället, 2) spärra drottningen, 3) riva viseceller osv. Taranov säger att det viktigaste är minska antalet unghin i bisamhället och få balans mellan produktion och förbrukning av foderaft. Han föreslår att man ska konstsvärma bisamhället genom att skaka bin på en snedställd bräda 20 cm framför flustret på bikupan som förbereder svärmmning (eller som man tror är i fara att göra det). Man skakar av bina från alla yngelramar på denna bräda. Ungbina som inte kan flyga så bra och andra bin som vill stanna hos drottningen (som också blir kvar på brädan) samlar sig i en klase under eller på kanten närmast flustret. Klasen med bin kallas Taranovsvärm och tas om hand som en natursvärm.

Den slovske biodlaren Snelgrove har en egen metod. Han delar bisamhället i

två delar i uppställningskupan med hjälp av en "mellanbotten" som kallas "Snelgrovebräda". Det är en släva som har öppning i mitten, 10x10 cm stor, täckt med nät. Man tar drottningen plus ett par ramar med öppet yngel i en låda och ställer åt sidan en stund. I bottenlådan blir kvar resten av yngelramarna plus ersättningsramar för dem som togs bort. Här finns eventuellt viseceller. Sen kommer ett spärvgaller och en skattlåda (eller fler om det behövs). Ovanpå skattlådan(-orna) lägger man Snelgrovebrädan med fluster öppet på baksidan till lådan med drottningen som placeras på Snelgrovebrädan. Efter några dagar river man alla viseceller i nedersta lådan utom två som man bedömer som de

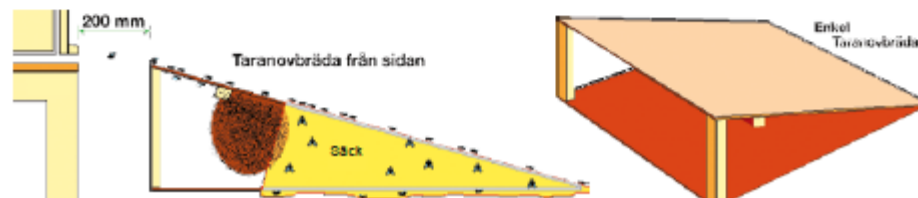

Illustration Dave Guzman.

Man kan ha en säck runt nederdelen av brädan. Då är det bara att senare lyfta upp brädan och skaka ner svärmen i säcken och bin i svärmklassen som vidtar "marken", det säcken finns redan "nåddade" i denna.